

πρώτῳ, ὅπερ ἐπιγράφεται Γέννησις καὶ Ἀνατροφή, ἀφηγεῖται ὁ συγγραφεὺς τὰ τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ, ἔνθα ἐν πάσῃ ἀμεροληψίᾳ ἐκθέτει καὶ τινα περὶ Φαναριωτῶν, εἰς οὓς ἐκ καταγωγῆς ἀνήκεν, εἶτα δὲ καταγράφει τὰς ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας, τὰς περιπετείας καὶ ταλαιπωρίας τῆς οἰκογενείας του ἀναγκασθείσης νὰ μεταβῇ εἰς Τρανσυλβανίαν καὶ ἐντεῦθεν εἰς Ὀδησσὸν μετὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Διὰ φυσικῆς καὶ ἀπερίττου γλώσσης κατακηλούσης τὸν ἀναγνώστην ἀφηγεῖται ὡς πάππος πρὸς ἐγγόνους τὸν παιδικὸν του βίον, τὰ τῆς πατρικῆς οἰκίας του ἐν Κωνσταντινουπόλει, μνημονεύει καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν παιγνιδίων του, τῶν παιδικῶν του φίλων, τῶν πρώτων ἐντυπώσεων του εἰς τὰ τοῦ κόσμου, τῶν πρώτων διδασκάλων, ὧν εἰς ἧτο καὶ ὁ Δημήτριος Χρηστίδης. Ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ σελίδος εἰς σελίδα παρίσταται εἰς διαφόρους ζωντανὰς σκηναὶς τοῦ περιπετειώδους οἰκογενειακοῦ βίου τοῦ συγγραφέως, ἔνθα ἀπροσδοκῆτως πολλαχοῦ συναντᾷ τὰ πρῶτα ἔγνη τοῦ βίου ἱστορικῶν ἀνδρῶν τῆς νέας Ἑλλάδος δρασάντων κατόπιν ἐν αὐτῇ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως.

Ζωηρὰ καὶ φυσικῆ ὄλως εἶνε ἐν τῷ α' τούτῳ τμήματι ἡ περιγραφή τῶν σπουδῶν του ἐν Μονάχῳ, καὶ ἡ αὐτοῦ διὰτριβὴ μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ Ἑλλήνων, ὧν πολλοὶ ἦσαν τέκνα ἀγωνιστῶν ἐκπαίδευομένων δαπάνῃ τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου.

Ἐν τῷ β' μέρει ὁ Ραγκαβῆς ἐξιστορεῖ τὴν καθοδὸν αὐτοῦ ἐκ Γερμανίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ Κυβερνήτου, τὴν ἐν γένει πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν τῶν τότε χρόνων καὶ τὰ παρόμοια. Τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἀπομνημονευμάτων, ἀποτελοῦν σχεδὸν τὸ ἡμισυ τοῦ ὅλου τόμου, εἶνε καὶ τὸ μᾶλλον ἐπαγωγόν, ἅτε μετέχον γενικωτέρου ἱστορικοῦ διαφέροντος· εἶνε δὲ καὶ αἱ ἀναμνήσεις ἐναργέστεραι εἰς τὴν μνήμην τοῦ γράφοντος, λαθόντος μέρος εἰς πολλὰ τῶν γεγονότων, ἅτινα ἐξιστορεῖ μετὰ τῆς αὐτῆς τέχνης τοῦ λόγου καὶ τῆς ζωηρότητος τοῦ ὕφους, ἣν μεταχειρίζεται καὶ εἰς τὸ πρῶτον μέρος. Φυσικώτατα ἀπεικονίζει ἐνταῦθα τὴν ἀρχικὴν κοινωνίαν τοῦ Ναυπλίου, ἰδίως δὲ χαρακτηρίζει προσηκόντως τινὰς τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν ἐπιρρίπτων κατὰ τινων τούτων καὶ ὑπαινιγμούς ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν αὐτῶν διαγωγὴν. Ζωηρῶς ἀφηγεῖται τὰ κατὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καποδιστρίου καὶ τὰ κατὰ τὴν δίκην τῶν δολοφόνων του, τὴν ἐπελθοῦσαν κατόπιν διαίρεσιν τῶν ἀρχηγῶν εἰς κυβερνητικούς καὶ συνταγματικούς, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐτάχθη εἰς τὸ κόμμα τῶν τελευταίων. Ἐν τῇ ἐξιστορήσει δὲ τοῦ μέρους τούτου πολλὰ γράφει περὶ τῶν πολυτίμων ἐνεργειῶν τοῦ Θεορίσιου, κατελθόντος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ φιλελληνισμοῦ πρὸ τοῦ Ὄθωνος, καὶ κατὰ πολὺ συντελέσαντος εἰς τὴν συμφιλίωσιν τῶν ἀντιθέτων κομμάτων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο τελευτᾷ εἰς τὴν ἔλευσιν τοῦ Ὄθωνος εἰς Ναύπλιον, καὶ εἰς τὴν ἐξιστορήσιν τῶν πρώτων ἔργων τῆς Ἀντιβασιλείας, ὅφ' ἦν καὶ ὁ Ραγκαβῆς ὑπηρετήσεν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι τούτοις ὁ Ραγκαβῆς δὲν παρέλιπε νὰ μνημονεύσῃ καὶ τῶν πρώτων αὐτοῦ φιλολογικῶν ἀποπειρῶν, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου διὰ θεατρικῶν παραστάσεων ἐν ἰδιωτικαῖς οἰκίαις. Ἴδιον δὲ χαρακτηριστικὸν εἶνε τῶν ἀπομνημονευμάτων ὅτι πανταχοῦ μνημονεύει ὀνομασί τῶν ὡραίων γυναικῶν, ἃς ἐγνώρισεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας ἰδίᾳ δὲ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐπὶ καλλονῇ διαπρεπούσων, αἵτινες ἀπετέλουν τὸ κόσμημα τῆς ἀρτιστυατοῦ ἐκεῖ κοινωνίας. Μ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐρεΐπια ἀραβικῆς πόλεως.

Περιοδεύων πρὸ τινος ἐν Ἀλγερία ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἐπισκέφθη τὴν ἀραβικὴν πόλιν τοῦ Τιμγὰδ, ἧτις περιγράφεται ὡς μία ἀλγερινὴ Πομπηία. Βεβαίως ἡ ἀρχαία αὕτη ἀραβικὴ πόλις, ἧτις εἶνε σήμερον σωρὸς ἐρείπιων, εἶδε σχεδὸν τόσας μεταβολὰς τῆς τέχνης ὅπως καὶ ἡ Ἰταλικὴ Πομπηία. Ἐκτίσθη κατὰ τὸν Α' μ. Χ. αἰῶνα, καὶ κείται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Κωνσταντίνης. Ὑπέστη τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Μαυριτανῶν κατὰ τὴν Ε' ἑκατονταετηρίδα, καὶ ἐπὶ τέλους κατεστράφη δι' ἀλλεπαλλήλων σεισμῶν. Ὡς ἡ Πομπηία, ἦτο τόπος ἡδυσπαθείας καὶ κομψότητος, καὶ τὰ ἐρείπιά της δεικνύουσι λείψανα ὡραίων λιθοστρώτων, λαμπρῶν ἀγαλμάτων, θεάτρου, κρητῶν καὶ βλαυνείων. Μέγιστος νὰδς ἦτο ἀφιερωμένος εἰς τὸν Δία, καὶ οὗτος ἐκθάπτεται νῦν καὶ λεπτομερῶς ἐξετάζεται. Ἡ ἐπαρχία τῆς Κωνσταντίνης βρῖθαι ῥωμαϊκῶν λειψάνων καὶ ἐλπίζεται ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ὑπουργοῦ οὐ μικρὸν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν κεφαλαίων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαίων ἀνασκευῶν, οὕτως ὥστε ἡ ἀρχαιολογία νὰ φωτισθῇ περισσότερον ἐκ τῆς τεθαμμένης ταύτης πόλεως.

Δέκα ἑκατομμύρια λάμπαις.

Καίτοι τόσα ἀκούομεν περὶ φωτισμοῦ δι' ἀερίου καὶ τοῦ νεωτέρου ἀντιζήλου του, τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ μεγάλη πληθὺς τῶν οἰκοδομησῶν ἀνά τὴν οἰκουμένην μεταχειρίζονται ὡς πρῶτον μέσον τεχνητοῦ φωτισμοῦ τὸ πετρέλαιον. Ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον ὑπάρχουν, ὡς λέγεται, πλείονες ἢ δέκα ἑκατομμύρια λαμπτήρες καίοντες πετρέλαιον πρὸς νυκτερινὴν χρῆσιν, ἀνίσως δὲ πολλοὶ ἐξ ἡμῶν οὐδ' ὑποπτεύουσι κἄν ὅτι ἡ χρῆσις τῶν λαμπτήρων τούτων εἶνε τόσον γενικὴ, συχνὰ λαμβάνουν τὸν κόπον νὰ μᾶς ἐνθυμίζουσιν αἱ εἰδήσεις τῶν ἐφημερίδων περὶ τρομερῶν δυστυχημάτων, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν λαμπτήρων τούτων εἶνε ὄχι μόνον κοινὴ ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος. Κατὰ τινα πρόσφατον ἐξέτασιν περὶ τινος θύματος τῶν δυστυχημάτων τούτων, ἀπεδείχθη ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον συμβαίνουν τριακόσιοι θάνατοι κατ' ἔτος ἐκ παρομοίων συμφορῶν καὶ εἰς ἕν ἔτος ὁ λοχαγὸς Σὼ, ὁ πρῶν ἐπιμελητῆς τῆς πυροσβεστικῆς μαίρας τοῦ Λονδίνου, ἀνέφερεν ἑκατὸν πενήνταξ πυρκαϊὰς προελθοῦσας ἐξ ἐκρήξεως τῶν λαμπῶν τοῦ πετρελαίου ἐν τῇ ἀγγλικῇ Μητροπόλει. Πολλὰί μέθοδοι ἐφευρέθησαν ὅπως καταστήσωσιν ἀσφαλῆς τὰς λάμπας ταύτας, οὕτως ὥστε καὶ ἂν κατὰ τύχην γείνη ἐκρήξις, ἡ φλόξ αὐτομάτως νὰ σβύνη καὶ τοιαῦται μέθοδοι περιγράφονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τῶν περιοδικῶν τὰς στήλας· ἀλλ' ἄτυχῶς δὲν γίνονται δεκταί, καὶ πιθανῶς θὰ παραμειλῶσιν ἕως τοῦ ληρῆθ' νομοθετικῆ πρόνοια περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.